

ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจพื้นฐาน ทางรอดของสังคมไทย

๙ มกราคม ๒๕๕๑

เราสามารถขจัดความยากจนของประชาชนทั้งประเทศได้โดยไม่ยาก หากเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจเทียม เศรษฐกิจแท้ เศรษฐกิจพื้นฐาน และ “เศรษฐกิจพอเพียง”

๑. เศรษฐกิจเทียม-เศรษฐกิจแท้

ประเทศไทยได้รับพิษสงของเศรษฐกิจฟองสบู่อย่างเต็มเปา จนวิกฤติและเดือดร้อนกันทุกหย่อมหญ้า เพราะเศรษฐกิจฟองสบู่เป็นเศรษฐกิจปลอม ไม่ใช่เศรษฐกิจจริง ตามกฎธรรมชาติ ความจริงเท่านั้นที่ได้ผล ความไม่จริง หรือความปลอมไม่คงทน ความปลอมได้สร้างการหมุนเวียนของเงินอย่างปลอม สร้างอาชีพและรายได้อย่างปลอม สร้างการเสวยสุขอย่างปลอม เมื่อของปลอมแตกออกจึงปั่นป่วนทั่วไป ถ้าเราเพียงล้มแล้วลุกกลับไปหาของปลอมอีก เราก็คจะล้มแล้วล้มอีก และเจ็บมากขึ้นๆ จนกว่าเราจะค้นพบของจริง

ระบบการเงินที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันเป็นระบบด้อยพัฒนา เพราะเงินส่วนใหญ่ถูกใช้ไปในการทำร้ายผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นบุคคล ครอบครัว ชุมชน

หรือประเทศ ทำให้เหนื่อยและเครียดกันไปหมดทั้งโลก มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการเงินให้เอื้อต่อความเป็นมนุษย์มากกว่านี้ เงินควรจะ เป็นสื่อที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ในขณะที่การเงินและสถาบันการเงินวิกฤติและปั่นป่วน กองทุนของ ชาวบ้านกลับเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะการเงินข้างบนอยู่กับความปลอม แต่ กองทุนของชาวบ้านอยู่กับความจริง ช่วยให้เราได้ออมทรัพย์ ทั่วไปลงทุน แบ่งผลประโยชน์ไปให้สวัสดิการ เช่น การศึกษา การป่วย การตาย นอกจากนี้ชาวบ้านยังสามารถจัดการกองทุนได้ด้วยค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่าธนาคาร มีการโกงกันน้อยกว่า เพราะเขารู้จักกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันและมี กระบวนการทางสังคมที่รักษาศักดิ์ศรี

๒. เศรษฐกิจพื้นฐาน

อาคารที่พื้นฐานหรือฐานรากไม่แข็งแรง ย่อมทรุดหรือพังทลายลง ฉะนั้น สังคมที่พื้นฐานหรือฐานรากไม่แข็งแรง ย่อมทรุดหรือพังทลายลง ฉะนั้น สังคมไทยเป็นสังคมที่สนใจเฉพาะข้างบน ละเลยให้ข้างล่าง อ่อนแอ หรือทำลายข้างล่างอ่อนแอ เมื่อข้างล่างอ่อนแอ และข้างบนไม่ ถูกต้อง สังคมทั้งสังคมจึงวิกฤติและปั่นป่วน อันเป็นอาการของการทรุด ตัวหรือพังทลายของสังคม **ทางรอดของสังคมไทยจึงควรเป็นการสร้าง ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจพื้นฐาน หรือที่ฐานรากของสังคม**

เมื่อพื้นฐานหรือฐานรากของสังคมเข้มแข็ง สังคมข้างบนก็เติบโตได้ มากและมั่นคง

ต่างจากเศรษฐกิจข้างบน ซึ่งเป็นเศรษฐกิจแบบแยกส่วน ที่คำนึงถึง เงินเป็นสำคัญ เศรษฐกิจพื้นฐานสัมพันธ์อยู่กับครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม พร้อมกันไป เป็นเศรษฐกิจที่ไม่ทอดทิ้งฝัก ขาดจากกันไป แต่เป็นเศรษฐกิจบูรณาการที่เชื่อมโยงชีวิตจิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หรืออีกนัยหนึ่งเป็นเศรษฐกิจที่แท้ เศรษฐกิจควรจะเป็น

ของดีที่เชื่อมโยงชีวิตจิตใจ สังคม สิ่งแวดล้อม อย่างได้ดุลยภาพ เมื่อมีดุลยภาพก็ไม่วิกฤติ ภาวะวิกฤติคือการเสียดุลภาพอย่างหนัก และเสี่ยงต่อการสิ้นสุด

เศรษฐกิจพื้นฐานจึงเป็นเศรษฐกิจดุลยภาพ หรือเศรษฐกิจศีลธรรม หรือเศรษฐกิจพอเพียงที่พระเจ้าอยู่หัวตรัสถึง เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

๓. กิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นฐาน

กิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นฐานมีได้หลากหลาย เช่น เกษตรกรรม หัตถกรรม อุตสาหกรรมชุมชน การค้าขาย

การทำเกษตรผสมผสาน โดยในแต่ละพื้นที่ ๑๕-๒๐ ไร่ หรือน้อยกว่า มีสระน้ำที่เก็บน้ำได้ตลอดปี ปลูกข้าว ปลูกผัก ปลูกผลไม้ ปลูกสมุนไพร ปลูกไม้ยืนต้น เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมี ไม่ต้องใช้สารพิษฆ่าแมลง เพราะธรรมชาติได้สมดุล ชาวบ้านมีอาหารกินอิ่มมาก เหลือขาย หลุดหนี้ มีเงินเหลือเก็บ พ่อแม่ลูกได้อยู่ด้วยกัน ทำให้ครอบครัวอบอุ่น มีความเป็นป่าเพราะปลูกต้นไม้นานาชนิด ซึ่งได้ทั้งเศรษฐกิจ และได้ความเป็นป่าพร้อมกัน ไม่ต้องไปจ้างใครปลูกและจ้างใครรักษา เพราะชาวบ้านได้ประโยชน์เขาก็ดูแลรักษาเอง

ไม้ยืนต้นโตขึ้นเรื่อยๆ เหมือนฝากเงินไว้ในธนาคารและมีดอกเบี้ยยตลอดเวลา ยิ่งแก่ยิ่งสบาย ต้นไม้แต่ละต้น ถ้าเข้าใจ จะทำประโยชน์ได้กว่าหนึ่งหมื่นบาท **คุณสุทธิพันธ์ ปรัชญพฤทธิ์** ชาวบ้านที่สตึก บุรีรัมย์ มีต้นไม้เป็นแสนต้น รวยไม่รู้เรื่อง สามารถเลือกตัดต้นไม้ (โดยยังคงสภาพความเป็นป่าไว้) เอามาทำกระดานสวยๆ ได้ ซึ่งตลาดสำหรับไม้กระดานทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นที่ต้องการมาก เพราะใครๆ ก็อยากได้กระดานทำเฟอร์นิเจอร์และปลูกบ้าน

นายแพทย์อภิสิทธิ์ ชำรงวางกูร แห่งโรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัด

ขอนแก่น ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานใน ๔๑ หมู่บ้าน ซึ่งนอกจากทำให้ประชาชนมีกินมีใช้และสุขภาพดีแล้ว ยังมีต้นไม้เพิ่มขึ้นในพื้นที่อีก ๒๐๐,๐๐๐ ต้น ถ้าคิดมูลค่าต้นละ ๑,๐๐๐ บาท ก็เป็นมูลค่าถึง ๒๐๐ ล้านบาท ถ้าคิดต้นละ ๑๐,๐๐๐ บาท ก็เท่ากับ ๒,๐๐๐ ล้านบาท จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจพื้นฐานสามารถเพิ่มพูนทรัพยากรได้

หัตถกรรม และศิลปกรรม การทอผ้า การทำเครื่องจักสาน และสลักไม้ และอื่นๆ ทำให้เกิดอาชีพที่พ่อ-แม่-ลูก ได้อยู่ด้วยกันที่บ้าน ได้ทั้งครอบครัวอบอุ่นและอาชีพ

อุตสาหกรรมชุมชน ควรมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมชุมชน เช่นแปรรูปอาหาร ทำน้ำมะเขือเทศ น้ำผลไม้ ต่อไปอาจสามารถทำหีบห่อ ต้มยาพร้อมปรุงสำเร็จได้ในชุมชน เมื่อเชื่อมโยงกับตลาดโลก ก็สามารถส่งไปขายทั่วโลกได้

ธุรกิจ ชาวบ้านควรรวมตัวกันตั้งบริษัทชุมชน ซึ่งสามารถทำธุรกิจได้หลายชนิด เช่น ตั้งปั้มน้ำมัน ตั้งร้านขายอาหาร ขายอาหารปลอดสารเคมี ขายอาหารแปรรูป ขายผัก ผลไม้ สมุนไพร จัดธุรกิจการท่องเที่ยวชุมชน

ถ้ามีบริษัทขนาดใหญ่เชื่อมต่อธุรกิจของชุมชน ชุมชนจะได้ประโยชน์มากขึ้น เช่น ส่งออกอาหารแปรรูป ส่งออกสมุนไพร ส่งออกเครื่องหัตถกรรมและงานศิลปะ การมีบริษัทขนาดใหญ่มาต่อเชื่อมธุรกิจชุมชนจะทำให้ชุมชนทำธุรกิจได้ยาวไกลขึ้น

ศูนย์การแพทย์แผนไทย แต่ละตำบลควรมีศูนย์การแพทย์แผนไทย โดยชุมชนเป็นเจ้าของให้บริการการนวดไทย ประคบด้วยสมุนไพร และขายยาสมุนไพรที่พิสูจน์แล้วว่ามียุทธประโยชน์จริงประมาณ ๖๐ ชนิด ศูนย์การแพทย์แผนไทยจะช่วยให้ชุมชนประหยัดเงิน และสร้างรายได้

กองทุนชุมชน กองทุนชุมชนมีชื่อต่างๆ เช่น ธนาคารหมู่บ้าน เครดิตยูเนียน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เป็นกลไกทางการเงินที่ทำให้มีการออม

การถูกไปลงทุนเลี้ยงชีพ สวัสดิการ กองทุนชุมชนทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และธรรมะ

ที่กล่าวมานี้เพื่อให้เห็นเป็นตัวอย่างของกิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นฐาน ที่มีได้มากมายจริงๆ สามารถทำให้ประชาชนทั้งประเทศพ้นจากความยากจน ครอบครัวยังอยู่ด้วยกันด้วยความอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งเพิ่มพูนไปไม่และแหล่งน้ำพร้อมกันไป

ขอให้ทุกฝ่ายทำความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพื้นฐาน เพื่อจะได้ส่งเสริมสนับสนุนได้ถูกต้อง ถ้าส่งเสริมสนับสนุนไม่ถูกต้องก็ไม่ได้ผล

๕. การปรับบทบาทของภาครัฐ

กุญแจของเศรษฐกิจพื้นฐานอยู่ที่ประชาชนรวมกลุ่มกันเป็นชุมชน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีผู้นำตามธรรมชาติเกิดขึ้นหลายคน ทั้งหญิงและชาย เมื่อผู้นำตามธรรมชาติเกิดขึ้นก็จะเกิดการจัดการ

ผู้นำตามธรรมชาติไม่ได้เกิดขึ้นโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง แต่เกิดจากกระบวนการทำงานร่วมกัน เมื่อมีการร่วมกันคิดร่วมกันทำ ก็จะมีผู้นำตามธรรมชาติเกิดขึ้นเสมอร้อยเปอร์เซ็นต์

ทางราชการต้องไม่เข้าไปนำหรือไปสั่งการ หรือไปแต่งตั้งหรือสั่งให้มีการเลือกตั้ง เพราะจะไม่เกิดความเป็นชุมชนที่แท้จริง ความเป็นชุมชนที่แท้จริงเกิดจากกระบวนการทำงานร่วมกัน และความริเริ่มของชาวบ้านเอง

บทบาทของรัฐคือสนับสนุนความริเริ่มของชาวบ้าน

ต้องเอาความต้องการของชุมชนเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่เอาความต้องการของกรมเป็นตัวตั้ง

อันที่จริงมีหน่วยราชการเป็นจำนวนมากที่ทำงานกับประชาชน แต่ที่ไม่สำเร็จเพราะเอาความต้องการของกรมเป็นตัวตั้ง ถ้าทางราชการปรับ

การทำงาน เอาชุมชนเป็นตัวตั้ง ทรัพยากรของรัฐจะเหลือเพื่อที่จะช่วยให้ชุมชนเข้มแข็ง แต่ถ้ายังทำแบบเดิม คือเอาความต้องการของกรมเป็นตัวตั้ง จะไม่มีวันสำเร็จ

กฎแท้จริงอยู่ที่ทางราชการจะต้องทำความเข้าใจและปรับบทบาทของตนเองเสียใหม่ เป็นฝ่ายสนับสนุนความริเริ่มของชุมชน เอาประชาชนเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่เอากรมเป็นตัวตั้ง

๕. การทำผังชุมชน และการสนับสนุนชุมชน

การทำผังชุมชนจึงเป็นเรื่องรีบด่วน ควรมีการศึกษาและสำรวจว่ามีกลุ่มการรวมตัวของชาวบ้านแล้วอย่างไรบ้าง ที่ไหน ทำอะไร มีศักยภาพในเรื่องอะไรบ้าง ควรทำทุกจังหวัดทั้งในชนบทและในเมือง

เมื่อมีผังชุมชน และทราบศักยภาพของแต่ละกลุ่มแล้ว ฝ่ายต่างๆ จะได้สนับสนุนได้ถูกเรื่องถูกราว

ข้อมูลหรือผังชุมชนนี้ควรร่วมกันทำและใช้ร่วมกัน ฝ่ายต่างๆ อาจแยกสนับสนุนตามความถนัดของตัว แต่ใช้ผังชุมชนเดียวกัน

รัฐบาลควรประสานทรัพยากรทั้งหมดพุ่งไปส่งเสริมสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน ต้องประสานงานทุกกรมทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องพุ่งเป้าให้ได้ ประสานงานสื่อสารมวลชนทั้งของรัฐและเอกชนให้สื่อสารเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ควรปรับวิธีการงบประมาณที่ติดอยู่ที่กรมให้ไปส่งเสริมงานของฐานล่างให้ได้

เมื่อประชาชนรวมตัวกันทำเรื่องเศรษฐกิจ จะมีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เช่น ข้อมูลข่าวสาร เมล็ดพันธุ์ พันธุ์ไม้ ที่ดินทำกิน การตรวจคุณภาพดิน เทคนิคการแปรรูปอาหาร ตลาดที่จะรับซื้อสินค้า ฯลฯ

ประชาชนต้องกระเสือกกระสนหาบริการเหล่านี้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีหรืออยู่ห่างไกลเกินไป พัฒนาการตำบลหรือเกษตรตำบล ที่มีอยู่ตำบลละคน

ก็เปราะบางเกิน ไม่เพียงพอกับการบริการประชาชน จึงควรมีการรวมกำลังกันตั้งเป็น **ศูนย์บริการชุมชนเบ็ดเสร็จ** ให้มีขนาดใหญ่ มีกำลังมากพออำเภอละ ๑-๒ ศูนย์ ที่สามารถบริการประชาชนได้อย่างเบ็ดเสร็จ ก็จะ เป็นกำลังแก่แผ่นดิน

การมี **กองทุนเพื่อสังคม** (Social Fund) ขนาดใหญ่ ที่บริหารงานโดยอิสระและมีประสิทธิภาพ จะเป็นเครื่องมือการจัดการที่ทำให้มีการใช้ทรัพยากรในที่ต่างๆ ไปส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ตรงนี้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ที่บรรยายมาทั้งหมดก็เพื่อช่วยรัฐบาลในการแก้ปัญหาของประเทศ รัฐบาลควรศึกษาให้เข้าใจ แล้วตั้งแม่ทัพใหญ่ฝ่ายส่งเสริมความเข้มแข็งเศรษฐกิจพื้นฐาน ที่สามารถประสานนโยบาย และประสานทรัพยากรไปสู่การปฏิบัติ อาจใช้มาตรา ๒๓๐ ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ออกพระราชกฤษฎีกาตั้งทบวงส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นฐาน ให้มีรัฐมนตรีคนหนึ่งว่าการ หรือจะให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นแม่ทัพก็ได้ สุดแต่บุคลิกและความสามารถในการประสานนโยบายไปทำให้สำเร็จ

๖. ห้ากระแสนี้ใหญ่มุ่งไปสู่เศรษฐกิจพื้นฐาน

ห้ากระแสนี้ใหญ่คืออะไร ห้ากระแสนี้ใหญ่คือ

- (๑) กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- (๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘
- (๓) รัฐธรรมนูญฉบับใหม่
- (๔) พระพุทธศาสนา
- (๕) วิถีไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกระแสเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนามาช้านาน ในรูปต่างๆ เช่น เรื่องถอยหลังเข้าคลอง เรื่องใครจะว่าเขยก็ช่างเขา เรื่องความสำคัญของการเกษตร เรื่องทฤษฎีใหม่

เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องอย่าเป็นเสือ ทั้งหมดล้วนเป็นทิศทางแห่งเศรษฐกิจพื้นฐาน

แผนฯ ๘ เน้นที่การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และความเป็นประชาคม

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มีมาตราที่กระจัดกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ แต่เชื่อมโยงเป็นโครงสร้าง เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคมพื้นฐาน รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองนี้ เป็นรัฐธรรมนูญที่ต้องการปฏิรูปสังคมให้ฐานรากเข้มแข็ง ขอให้ศึกษาให้ดี ๆ และนำมาใช้ประโยชน์

พระพุทธศาสนา เน้นที่การพึ่งตนเอง ความเอื้ออาทร ความพอเพียง ความเป็นชุมชน ความสมดุล ความสะอาด ความสงบ ความสว่าง

วิถีไทย วิถีไทยแต่เดิมนั้นเน้นที่การมีความเอื้ออาทรต่อกัน และการมีชีวิตร่วมกัน หรือวัฒนธรรมชุมชน วัฒนธรรมชุมชนถูกกระแสการพัฒนาสมัยใหม่กระแทกแตก ทำให้สังคมไทยฉีกขาดออกจากกันไป จำเป็นต้อง “ถอยหลังเข้าคลอง” ตามพระราชดำรัส เพื่อจะได้ฟื้นมรสุมกลับไปหาวิถีไทยที่เน้นความเอื้ออาทรและความเข้มแข็งของชุมชน

เศรษฐกิจชุมชนหรือเศรษฐกิจพื้นฐาน อันเป็นทางรอดของสังคมไทย อยู่บนพื้นฐานของกระแสใหญ่ทั้ง ๕ คือพระราชดำรัส แผนฯ ๘ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ พระพุทธศาสนา และวิถีไทย

๗. ไทยช่วยไทย

ขบวนการ **ไทยช่วยไทย** เป็นกระบวนการสร้างจิตสำนึกของคนไทยใหม่ สังคมไทยสมัยใหม่ที่ใหญ่สลับซับซ้อน และเชื่อมโยงกับระบบโลกกับจิตสำนึกที่เล็กและคับแคบ ไปด้วยกันไม่ได้ จิตสำนึกที่เห็นแก่ตัว เห็นแก่พรรค เห็นแก่พวก โกงได้เป็นโกง ขาดการทำเพื่อผู้อื่น และขาดจิตใจสาธารณะที่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ทำให้สังคมไทย विकฤติ

และจะไม่หาย विकฤติ ถ้าคนไทยไม่สร้างจิตสำนึกใหม่

ควรใช้วิกฤติให้เป็นโอกาส โอกาสที่จะสร้างจิตสำนึกใหม่ ให้เป็นจิตสำนึกใหญ่ จิตสำนึกในการทำเพื่อผู้อื่น จิตสำนึกสาธารณะที่จะรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม จิตสำนึกที่มีมิตรภาพต่อมวลมนุษยและสรรพสิ่ง

ถ้าเปลี่ยนจิตสำนึกปุบจะมีความสุขปั๊บ

เป็น Instant Happiness หรือความสุขฉับพลัน

ความสุขไม่ได้อยู่ที่การอยาก

แต่ความสุขอยู่ที่การให้

ท่านทดลองดูได้ พอเปลี่ยนจิตสำนึกจากการอยาก เป็นจิตสำนึกแห่งการให้ ความสุขเกิดขึ้นฉับพลันทันที

คนมีน้อยให้มากได้

การไม่มีเงิน ไม่ได้แปลว่าท่านไม่มีอะไร

ท่านยังมีใจ ท่านยังมีปัญญา ซึ่งมีค่ากว่าเงินมาก

ขบวนการไทยช่วยไทย คือการเคลื่อนไหวของคนไทยที่ช่วยกันทุกรูปแบบ เช่น ช่วยลดความเห็นแก่ตัว ช่วยมีความเอื้ออาทรต่อกัน ช่วยคนจน ช่วยชุมชน ช่วยเด็ก ช่วยสตรี ช่วยคนเป็นเอดส์ ช่วยคนเป็นมะเร็ง ช่วยเป็นอาสาสมัครเพื่อช่วยกันทำงานต่างๆ ฯลฯ

ประเทศมีงานที่จะต้องทำมากขึ้น แต่มีเงินน้อยลง ไม่ได้หมายความว่าทุกอย่างจะหยุดชะงัก ถ้ามีอาสาสมัครช่วยกันทำงานให้เต็มประเทศ กลับได้งานมากขึ้น รักกันมากขึ้น มีความสุขมากขึ้น

ตอนแข่งกันเอาเงินสิ เกียวกัน เอาเปรียบกัน โกงกัน เครียด ไม่มีความสุข และในที่สุดก็วิกฤติ

ฉะนั้น อย่าไปกลัวความจน

เราจนเงินเท่านั้น แต่ไม่จนใจ

เอาใจไทย มาช่วยไทย เพื่อไทย

เราจะเปลี่ยนจากความทุกข์เป็นความสุข เราสามารถจัดความ

ยากจนได้ทั่วประเทศ สร้างป่าไม้และแหล่งน้ำของเราให้กลับคืนมา เอา
วัฒนธรรม จิตวิญญาณ และศักดิ์ศรีของคนไทยกลับคืนมา

เมื่อจิตสำนึกเปลี่ยน ทุกอย่างก็เปลี่ยน

เศรษฐกิจพื้นฐาน และขบวนการไทยช่วยไทย คือการเปลี่ยนจิต
สำนึก